

**Postanowienie z dnia 17 stycznia 1997 r.
I PKN 60/96**

Orzekanie w sprawie ze skargi o wznowienie postępowania przez sędziego, który brał udział w wydaniu orzeczenia objętego skargą stanowi naruszenie art. 48 § 3 KPC powodujące nieważność postępowania i uchylenie orzeczenia (art. 393¹³ § 1 KPC w związku z art. 386 § 2 KPC i 393¹⁹ KPC).

Przewodniczący SSN: Teresa Flemming-Kulesza (sprawozdawca), Sędziowie SN: Józef Iwulski, Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 17 stycznia 1997 r. sprawy z powództwa Seweryna D. przeciwko Zakładowi Energetycznemu w S.-K. o zapłatę, na skutek kasacji Ministra Sprawiedliwości [...] od postanowienia Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach z dnia 13 października 1995 r. [...]

p o s t a n o w i ł :

u c h y l i ć zaskarżone postanowienie, znieść postępowanie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Wojewódzkiemu w Kielcach.

U z a s a d n i e n i e

Seweryn D. w dniu 15 września 1995 r. złożył w Sądzie Wojewódzkim w Kielcach pismo zatytułowane "pозew". Wskazał siebie jako powoda, a Bożenę J. i Jarosława C. jako pozwanych. Napisał, że wnosi "o uchylenie w całości wyroku prawomocnego [...] Sądu Rejonowego-Sądu Pracy oraz [...] Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy Kielce. Art. 474 § 1 pkt 1 KPK Art. 194 § 1 KPC Art. 403 § 1 pkt 1 KPC".

Sąd Wojewódzki w Kielcach potraktował to pismo jako skargę o wznowienie postępowania i 13 października 1995 r. wydał na posiedzeniu niejawnym postanowienie o odrzuceniu skargi.

W uzasadnieniu Sąd Wojewódzki podał, że powód twierdzi (powołując się na art. 403 § 1 pkt 1 KPC), iż jego podpis na dołączonej do skargi liście wypłat został podrobiony i nie otrzymał wymienionego w niej wynagrodzenia. Ta lista była przedmiotem rozpatrzenia przez Sądy I i II instancji w sprawach [...]. Wówczas powód twierdził, że wynikająca z niej należność została jedynie zaniżona i nie wywodził, że jej nie otrzymał i że jego podpis został podrobiony. A zatem już w tamtym czasie winna być mu znana podstawa wznowienia. Sąd Wojewódzki przyjął, że skarżący uchybił terminowi z art. 407 KPC. Natomiast "pozostałe powołane w skardze okoliczności nie stanowią podstaw - zdaniem Sądu - wznowienia wymienionych enumeratywnie w art. 401 i 403 KPC, co skutkowało odrzuceniem na podstawie art. 410 § 1 KPC".

Minister Sprawiedliwości wniósł kasację od tego postanowienia. Minister powołał się na przepis art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo

upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189) i zarzucił opisanemu postanowieniu rażące naruszenie art. 48 § 3 i 413 KPC oraz art. 369 pkt 4 KPC w brzmieniu obowiązującym do 1 lipca 1996 r., a także naruszenie interesu Rzeczypospolitej Polskiej i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz przekazanie sprawy ze skargi o wznowienie postępowania do ponownego rozpoznania temu Sądowi w innym składzie i zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością.

W uzasadnieniu kasacji podniesiono, że w wydaniu zaskarżonego postanowienia uczestniczyli dwaj sędziowie, którzy byli członkami składu orzekającego w sprawie [...] Sądu Wojewódzkiego w Kielcach, co skutkuje nieważność postępowania. Orzekanie z naruszeniem przepisów o właściwym składzie sądu narusza też - zdaniem Ministra - interes Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Końskich wyrokiem z dnia 16 lutego 1994 r. [...] oddalił powództwo Seweryna D. przeciwko Zakładowi Energetycznemu w S.K. o wynagrodzenie za wykrycie i likwidację nadużycia taryfowego.

Sąd Wojewódzki w Kielcach oddalił rewizję powoda od tego wyroku. W składzie orzekającym uczestniczyło dwóch sędziów, którzy następnie wydali zaskarżone postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania. Doszło zatem do naruszenia zakazu z art. 48 § 3 KPC, a w konsekwencji do nieważności postępowania (art. 369 pkt 4 KPC w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 1 marca 1996 r.). Skutkuje to konieczność uchylenia zaskarżonego postanowienia i zniesienie postępowania. W kasacji słusznie również podniesiono, że orzekanie przez skład sądu sprzeczny z przepisami prawa powinno być uznane za naruszenie interesu Rzeczypospolitej Polskiej. Sąd Najwyższy przyjął zatem, że kasacja wniesiona została w terminie przewidzianym dla rewizji nadzwyczajnej (dotychczasowy art. 421 § 2 KPC w związku z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie KPC).

Stosując przepisy o postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy rozpoznał kasację na posiedzeniu niejawnym (art. 393⁸ § 2 KPC) i orzekł jak w postanowieniu na podstawie art. 393¹³ § 1 KPC. Zgodnie z treścią tego przepisu Sąd Najwyższy może przekazać sprawę (w razie uwzględnienia kasacji) tylko sądowi, który wydał zaskarżone orzeczenie. Sąd Wojewódzki w Kielcach zważy jednakże, że obecnie do rozpoznania skargi o wznowienie właściwy jest sąd, który rozpoznawał sprawę merytorycznie (art. 405 KPC - czyli w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy). Sąd Najwyższy zauważa też, że tytuł pisma inicjującego postępowanie oraz oznaczenie stron pozostaje w sprzeczności z art. 403 § 1 pkt 1 KPC przytoczonym jako jedna z podstaw prawnych. Sprzeczność ta wymagać będzie wyjaśnienia.

=====